

RIJEČ UREDNIŠTVA

Školska i vjeronaučna godina već je u punom toku. Programi su zacrtani, materije vjeronaučnih jedinica fiksirane i raspoređene prema dobi i kategorijama katehizacija, a mnogi su vjeroučitelji unatoč raspoloživim katekizmima i pomagalima u stisci: što i kako predavati? Kako suvremenu djecu i mladež odgojiti da danas-sutra budu zreli i odgovorni kršćani? Pitanje je ozbiljno, zadatak odgovoran. Ta o vjeroučiteljima uvelike ovisi kako će se taj odgoj postaviti i razvijati da bi bio plodonosan, pogotovu danas kada se čovjek nalazi pred velikim i često nerazrješivim pitanjima egzistencijalnog karaktera, na koja uglavnom ne nalazi odgovora. Osim toga, u pitanju je i samo shvaćanje smisla života, ne samo s vjerskog nego i općeljudskog stajališta, što je uostalom bilo aktualno i u davna vremena. Za ilustraciju se poslužimo jednom anegdotom.

Pripovijeda se da se grčki filozof Diogen pojavio jednom usred bijela dana na atenskom trgu punom ljudi sa zapaljenom svjetiljkom u ruci. I kad bi ga tko upitao što to radi, odgovorio bi mu: „Tražim čovjeka.“

Neobična anegdota, koja je puno bliža stvarnosti nego što bi se u prvi mah moglo pomisliti. Anegdota koja ima duboku korijensku vezu sa situacijom današnjeg čovjeka. Istina, današnji čovjek i čovjek onog vremena pripadaju dvjema sasvim različitim i vrlo udaljenim epohama, no usred tih epoha nastao je poremećaj tradicija, pravi „kulturni potres“.

Nekada, čim se dijete rodilo, već je imalo unaprijed zacrtan put kojim je trebalo krenuti, ideal kojim se moglo nadahnjivati, „plan“ koji je imalo ostvariti, jer je uza nj bilo toliko onih koji su mu označivali pravac budućnosti hraneći ga brojnim savjetima. Danas, naprotiv, više nije tako. Dobro definiran „plan“, utemeljen na čvrstim načelima, slavljem stoljetnim iskustvom sukobio se najprije s mitom znanosti i napretka, zatim se padom tih mitova našao u konfliktima i problemima bez granica: u problemu gladi, analfabetizma, apsurdnih ratova, energetske krize, terorizma, ateizma i nasilja svake vrste...

U takvom svijetu našao se suvremeni čovjek koji sve to na svojoj koži osjeća i kojem današnji vjeroučitelj mora navijestiti evanđeosku poruku, sigurnu vijest spasenja. Stoga kateheza više ne može ignorirati egzistencijalna pitanja koja čovjek ovog vremena sebi postavlja. Pitanja suštinska i neodgodiva: Tko sam? Za što sam određen? Čemu živim?

U toj perspektivi nadvladana je i isključena ideja o već unaprijed stvorenom planu od strane nekog drugog. Ostaje samo zahtjev za planom koji tek treba otkriti, ostvarivati, polazeći od temeljnih vrednota koje su već prisutne u samom čovjeku. To je novi „projekt čovjeka” koji proizlazi iz dubinskih zahtjeva njega samog, iz ciljeva koji se tek naziru, od nada koje mu se svakodnevno isprepliću i nedostataka koji ga snizuju kao čovjeka u mnogo čemu. To suvremena kateheza kao i svaki pojedini vjeroučitelj mora imati u vidu.

Stoga su zadaci i fizionomija vjeroučitelja naših dana od velike važnosti. Srećom, ti su zadaci i fizionomija sabrani i jasno formulirani u apostolskoj pobudnici „Catechesi tradendae” Ivana Pavla II, gdje je vjeroučitelj definiran kao „odgojitelj čovjeka i čovječjeg života – u vjeri” (CT 22). Riječ je o konstataciji koja u konkretnosti znači preciznu pažnju i zahtijeva dublju svijest u odnosu na našu katehetsku službu.

Doduše, kršćanska je zajednica uvijek morala misliti na svoju vjeru i naviještati je u situacijama života u koje je bila postupno pozivana živjeti. Danas, međutim, ona je pozvana da se suoči s dubokim promjenama. Danas kršćanin više ne udiše kršćanski „zrak”, a moralne probleme s ponudom konkretnog vladanja ne rješava mu sredina. Danas je svaki kršćanin, često u dramatičnoj situaciji prisiljen da za sintezu između vjere i konkretnog života založi čak i vlastitu kožu.

Unutar takve situacije katehete i odgojitelji pozvani su na konstantno preusmjeravanje djelovanja, na permanentno preosmišljavanje sadržaja i reprogramiranje svekolike katehizacije kao službe spasenja i integralnog rasta čovjeka.

No i pred dramatskim situacijama nema mjesta za pesimizam i obeshrabrenje ako uistinu vjerujemo da je i ovaj svijet ljubljen od Boga (vidi Iv 3,16) i ako vjerujemo u uskrsnuće Kristovo kao preobrazbu i konačni cilj naše povijesti. Treba samo stvoriti prostor za velikodušno služenje, za nastojanje oko promicanja integralnog odgoja i pažnju prema osobama i situacijama u kojima se žive.

Na jednom katehetskom skupu izrečena je konstatacija da je konkretan ljudski život premalo prisutan u našoj katehezi, i da to treba smatrati ozbiljnim nedostatkom naše katehizacije. Tako je s jedne strane označen rizik apstraktne kateheze, odijeljene od stvarnog života, a s druge strane požuruje se proces promicanja kateheze koja teži usvajanju kršćanske poruke kao „radosne vijesti” za čovjekov svakodnevni život.

U toj su perspektivi vjeroučitelji pozvani da intenzivno i s pažnjom slijede razvoj fenomena koji karakteriziraju suvremenu stvarnost i sudjeluju u težnjama, očekivanjima i naporima cijelog čovječanstva, počevši od zajednica u kojima žive i djeluju.

Pažljivi vjeroučitelj s interesom prati rast svojih vjeroučenika i ljudi uopće. On razmišlja o problemima koji se pojavljuju u najintimnijim dijelovima ljudskog duha i srca; suživljava se s problemima svoje braće u vjeri; hoda zajedno s njima na putu koji vodi Kristu.

Razni prilozi pristupni u ovom broju, posebno studije, orijentacije i nacrti kateheza, doneseni su iz gore navedene perspektive i sa željom da pomognemo vama, dragi vjeroučitelji i čitatelji, u odgoju mladih vjeroučenika i kršćana. Da vam pomognemo interpretirati znakove vremena u svjetlu evanđelja i na način prikladan mladima kako bi zajedno s njima mogli odgovoriti na zahtjevna i izazovna pitanja današnjice i vjerskog odgoja i kateheze uopće.

Uredništvo